

El polifacètic Portabella

EL MUSEU CAN FRAMIS S'ENDINSA EN L'UNIVERS DEL CINEASTA, ARTISTA I ACTIVISTA POLÍTIC

LAIA ANTÚNEZ

“Ciudadans de Catalunya: ja sóc aquí”, va dir el president Tarradellas al balcó de la plaça Sant Jaume, el 23 d'octubre del 1977. Qui va preparar el guió i organitzar el retorn de Tarradellas, des de l'aeroport del Prat fins al centre de la ciutat de Barcelona, va ser **Pere Portabella**. Aquesta “acció política seriosa” i convinguda, tal com l'ha definida el mateix Portabella, és el punt de partida de l'exposició *Pere Portabella. Cinema, art i política*, que acull el **Museu Can Framis** i que es centra en la figura d'aquest figuerenc, com a cineasta, artista i activista polític.

Cinc territoris que sumen

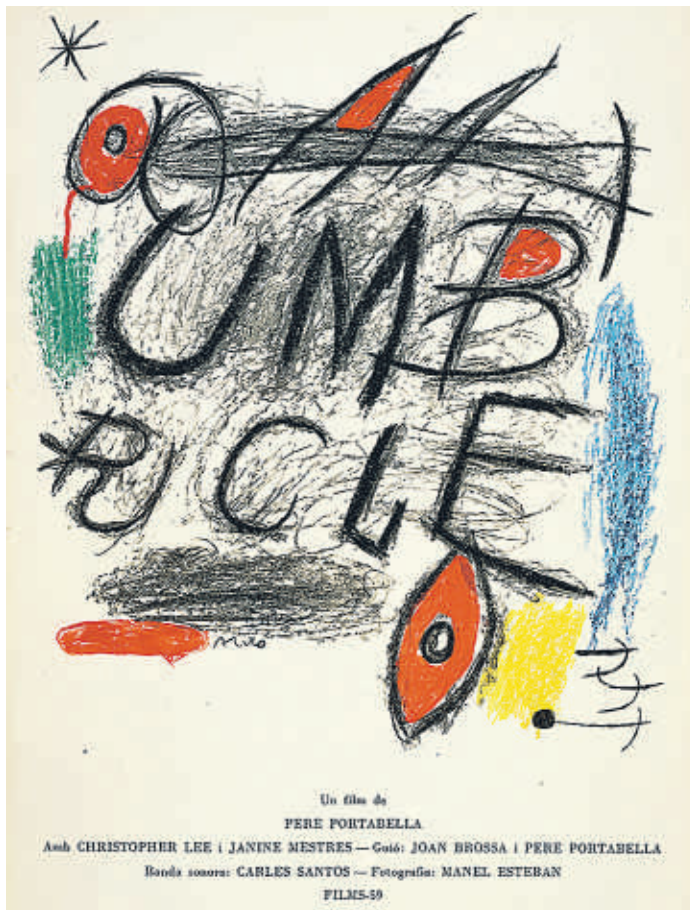
Ideada pel mateix Portabella i per **Antoni Vila Casas**, president de la Fundació Vila Casas, reuneix pintures, fotografies, material gràfic i projeccions i s'acompanya de textos del pensador **Josep Ramoneda**. Tot aquest material s'estructura en cinc apartats, “cinc maneres de posar en escena els tres territoris pels quals coneixem Portabella”, deia Ramoneda a la presentació de la mostra, al principi d'aquesta setmana, i insistia en la “complexitat polièdrica” de l'obra d'aquest creador, que ha rebut el **Premi**

Nacional de Cinema (2009) i un Gaudí d'honor (2012), entre altres distincions.

Si el primer apartat es fixa en com es va organitzar i escenografiar el retorn de Tarradellas, al segon àmbit hi trobem la faceta de Portabella com a productor, entre d'altres, del controvertit film *Viridiana*, de **Luis Buñuel**, que va guanyar la Palma d'Or al Festival de Canes, tot i l'es càndol que va provocar per anticatòlic i blasfem.

La seva constant recerca de **nous codis i llenguatges** es veu en el tercer apartat, el que es centra en Portabella com a cineasta. S'hi projecten seqüències de pel·lícules com *Vampir-Cuadecuc* i *Pont de Varsòvia*, i és interessant observar les seves connexions amb els entorns artístics a partir dels **cartells de pel·lícules** com *Umbracle*, creat per Joan Miró, i *No compteu amb els dits*, firmat per Antoni Tàpies.

De fet, Portabella va teixir fortes amistats dins del col·lectiu **Dau al Set** i en altres entorns d'avantguarda. I això queda patent en el quart àmbit expositiu, en què es poden contemplar pintures de Manolo Millares, Joan Ponç, Pablo Picasso i Victor Vasarely. Obres que han estat regals d'amistat i donacions i que



Cartell de la pel·lícula *Umbracle*, disseny de Joan Miró (1972).

amaguen històries personals.

La mostra conclou amb la relació entre **Portabella i Miró**, a partir de la intervenció d'acció i destrucció que van protagonitzar als vidres de l'edifici

LA MOSTRA S'ESTRUCTURA EN CINQ APARTATS QUE POSEN EN ESCENA ELS TRES TERRITORIS PELS QUALS CONEIXEM PERE PORTABELLA: CINEMA, ART I ACTIVISME POLÍTIC

del Col·legi d'Arquitectes de Barcelona, el 1969. “Als museus d'arreu del món encara se sorprenden d'aquesta acció”, deia Portabella dilluns al Museu Can Framis. Cal destacar que la pel·lícula que recull aquesta intervenció té banda sonora del desaparegut **Carles Santos**, un creador indispensable en la filmografia de Portabella.

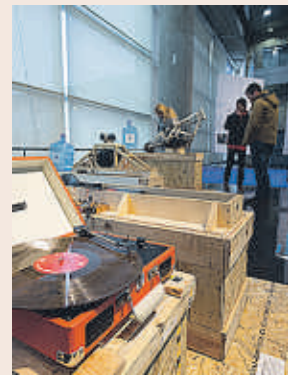
Asseguts a la butaca

Com a complement, la **Filmoteca de Catalunya**, que conserva tots els materials que integren l'obra de Portabella, ha programat un cicle en què es projectaran *Vampir-Cuadecuc* (21/2), *Pont de Varsòvia* (23/2) i *Die Stille vor Bach* (25/2), seleccionades pel mateix cineasta. Tan carà amb una taula rodona i una sessió de tres films curts: *Art a Catalunya*, *No al no* i *Mudanza* (28/2). A més, als **Cinemes Texas** es projectarà *El sopar* (22/2), situada en una reunió d'expresos polítics el dia de l'execució de Puig Antich.

PERE PORTABELLA. CINEMA, ART I POLÍTICA

MUSEU CAN FRAMIS. C/ ROC BORONAT, 116-126. BARCELONA. FINS AL 23/6. DE DT. A DS., D'11 A 18H; DG., D'11 A 14H. PREU: 5€. ● Fundaciovilacasas.com

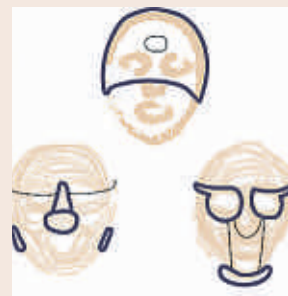
agenda



The Newton Machine, al CCCB.

ENERGIA VERDA

Vinculada a la mostra *Després de la fi del món*, la intervenció artística *The Newton Machine* s'instal·la al CCCB per reflexionar sobre el canvi climàtic i la creació d'energia verda. Construïda pel col·lectiu **Reconstrained Design Group**, procedent de Madeira, proposa un nou mètode d'emmagatzematge d'energia que utilitza la força de la gravetat i que és alternatiu a l'ús de bateries contaminants. CCCB. C/ MONTALEGRE, 5. BARCELONA. FINS AL 15/4. DE DT. A DG., D'11 A 20H. PREU: GRATUÏT. ● Cccb.org



Obra de Nicole Windel.

ESCENARIS DE FUTUR

Fèlix Vinyals, Edu Comelles i **Becoming** són alguns dels deu artistes que reflexionen, a la mostra *El futur quotidià*, sobre l'impacte de la transformació digital en el nostre dia a dia. Aquesta és una de les activitats –també es programen tallers, diàlegs i conferències– de la **Mobile Week Barcelona**, una iniciativa que convida a repensar la digitalització de la societat a través de l'art, la ciència i la tecnologia. DHUB. PL. DE LES GLÒRIES CATALANES, 37. BARCELONA. DEL 17/2 AL 4/3. DE DT. A DG., DE 10 A 20H. PREU: GRATUÏT. ● Mobileweekbcn.com



Pere Portabella en el rodatge de la pel·lícula *Nocturno*.